

SXEDIO.G72

16.8.1960: ΠΡΩΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ
ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΟΜΕΝΟΥ ΤΡΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ ΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ
Ο ΕΛΛΗΝΑΚΥΠΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗ

Με βάση τις συμφωνίες που υπεγράφησαν στο Λονδίνο στην Κύπρο θα ιδρυόταν Τριμερές Στρατηγείο που θα αποτελούσε το όργανο που θα συντόνιζε τις στρατιωτικές δυνάμεις της Κύπρου, της Ελλάδας και της Τουρκίας, οι οποίες θα εγκαθίσταντο στην Κύπρο.

Η σύσταση του Στρατηγείου είχε αποφασισθεί στις συνομιλίες των Πρωθυπουργών της Ελλάδας και της Τουρκίας Κωνσταντίνου Καραμανλή και Αιγών Μεντερές στη Ζυρίχη, στις **11** Φεβρουαρίου **1959**, όταν κατέληξαν σε συμφωνία για αποστολή αποσπασμάτων της Ελλάδας και της Τουρκίας στην Κύπρο.

Με βάση τη Συνθήκη Συμμαχίας, η Ελλάδα, η Τουρκία και η Κύπρος αναλάμβαναν την υποχρέωση όπως συνεργάζονται για την κοινή τους άμυνα και όπως αντισταθούν εναντίον οποιασδήποτε άμεσης ή έμμεσης επίθεσης που θα στρεφόταν εναντίον της ανεξαρτησίας ή της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η δύναμη της κάθε χώρας θα περιλάμβανε για την Κυπριακή Δημοκρατία **2.000** αξιωματικούς και άνδρες, για την Ελλάδα **950** αξιωματικούς και άνδρες και την Τουρκία **650** αξιωματικούς και άνδρες.

Σύμφωνα με ρητή πρόνοια του κυπριακού συντάγματος (άρθρο **129**) που καταρτίστηκε αργότερα ο Κυπριακός στρατός θα αποτελείτο από **2000** άνδρες από τους οποίους το **60%** θα ήσαν Ελληνοκύπριοι και το **40%** Τουρκοκύπριοι.

Με βάση τη Συνθήκη Συμμαχίας (άρθρο **181** του Κυπριακού Συντάγματος) τα αποσπάσματα της Ελλάδας και της Τουρκίας (Ελληνική Δύναμη Κύπρου ή ΕΛΔΥΚ από **950** αξιωματικούς και άνδρες) και Τουρκική Δύναμη Κύπρου ή ΤΟΥΡΔΥΚ από **650** αξιωματικούς και άνδρες) που θα μετείχαν στο Τριμερές Στρατηγείο θα μεριμνούσαν για την εκγύμναση του στρατού της

Δημοκρατίας.

Τη διοίκηση του Τριμερούς Στρατηγείου θα αναλάμβαναν εκ περιτροπής για περίοδο ενός έτους Έλληνας, Τούρκος και Κύπριος ανώτατος αξιωματικός.

Σε συμπληρωματικό πρωτόκολλο (αρ. 1) που προσαρτίστηκε στη Συνθήκη Συμμαχίας και αποτελούσε μέρος του Συντάγματος αναφερόταν ιδιαίτερα για το Τριμερές Στρατηγείο:

ιιι. Συμφωνείται όπως οι χώροι στρατωνισμού των συμμετεχόντων εις το Τριμερές Στρατηγείον αποσπασμάτων Ελληνικού και Τουρκικού, η νομική αυτών κατάστασις, αι διευκολύνσεις και ατέλειαι από τελωνειακών δασμών και φόρων, ως και αι λοιπαί ασυλίας και προνόμια αυτών, ως και οιαδήποτε άλλα στρατιωτικά και τεχνικά ζητήματα αφορώντα την οργάνωσιν και λειτουργιών του ως άνω Στρατηγείου θα καθορισθώσι δι' ειδικής συμβάσεως ήτις θα τεθή εν ισχύϊ ουχί βραδύτερον της Συνθήκης Συμμαχίας.

Στο Τριμερές Στρατηγείο μετείχαν ως αντιπρόσωποι οι Αρχηγοί των δύο αποσπασμάτων της Ελλάδας και της Τουρκίας Συνταγματάρχες Αρπούζης και Σουνάλπ και ο Αρχηγός του Κυπριακού Στρατού Μενέλαος Παντελίδης.

Τη διοίκηση του Τριμερούς ανέλαβε για τον πρώτο χρόνο ο Στρατηγός Παντελίδης, που έφερε και το μεγαλύτερο βαθμό.

Το Τριμερές Στρατηγείο ενεργοποιήθηκε ουσιαστικά στις 16 Αυγούστου 1960, ημέρα ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την άφιξη των αποσπασμάτων της ΕΛΔΥΚ και της ΤΟΥΡΔΥΚ.

Στην πρώτη του ημερήσια διαταγή στους αξιωματικούς και άνδρες του Στρατηγείου, που διαβάστηκε μόλις πάτησαν το πόδι τους στο λιμάνι της Αμμοχώστου, ο Στρατηγός Παντελίδης τους κάλεσε σέβονται τα ήθη και έθιμα του τόπου και τους νόμους της Δημοκρατίας και να επιδεικνύουν πνεύμα αγάπης, αλληλοσεβασμού, φιλίας και συνεργασίας " προς εξυπηρέτηση του ενός και ενιαίου κυπριακού συμφέροντος χάριν του οποίου έχετε έλθει εδώ".

Ανέφερε ο Στρατηγός Παντελίδης:

"Αξιωματικοί και οπλίται του Τριμερούς Στρατηγείου, καλώς ήλθετε.

Εντασσόμενοι εις το Τριμερές Στρατηγείο από σήμερα αναλαμβάνετε συγχρόνως το υψηλό και ευγενές καθήκον να υπηρετήσετε υπέρ του σκοπού της ελευθερίας, ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου.

Προσδοκώ όπως εμπιστευθήτε με το πνεύμα ειλικρινούς και ανεπιφύλακτης συνεργασίας μεταξύ σας, εντασσόμενοι όλοι ως στρατιώτες μιας και της ίδιας μεγάλης ομάδας, η οποία ομομάζεται Τριμερές Στρατηγείο, της οποίας τη Διοίκηση αναλαμβάνω από σήμερα.

Εχοντας πλήρη συναίσθηση των ευθυνών και των καθηκόντων μου διαστάσσω τα ακόλουθα:

1. Θα υπηρετήσετε και θα συνεργασθήτε πιστά, ισότιμα και αλληλέγγυα προς εκπλήρωση του σκοπού σας, ως ετέθη ανωτέρω, χωρίς να υπεισέλθη ποτέ στο νου σας οιαδήποτε διαφορετική σκέψη ή πρόθεση ή διακριτική συμπεριφορά προς αλλήλους, λόγω της διαφορετικής εθνικότητας στην οποία ανήκετε ο καθένας.

2. Θα συμμορφωθήτε προς το γενικό καθήκον του σεβασμού προς τους Νόμους, αστυνομικές διατάξεις, ήθη και έθιμα και στα ισχύοντα θέσμια παρά την Κυπριακή Δημοκρατία.

3. Θα επιβάλετε στον εαυτό σας αυστηρή αποχή από κάθε ανάμιξη σε οποιοδήποτε ζήτημα Πολιτικής ή Κοινοτικής φύσεως, ως και αποφυγή κάθε σχολίου σε τέτοια ζητήματα κατά τις συνομιλίες μεταξύ στρατιωτικών και ιδιωτών και ακόμη μεταξύ οικογενειών στρατιωτικών μεταξύ τους και προς τις οικογένειες των κοινοτήτων στην Κύπρο.

4. Υπομιμνήσκω το καθήκον ευγενούς συμπεριφοράς προς την Κυπριακή Κοινωνία ως και του σεβασμού της αξιοπρέπειας κάθε ατόμου που ζει στην Κύπρο.

5. Κάθε πράξη, ενέργεια ή εκδήλωση κάθε

στρατιωτικού του τριμερούς Στρατηγείου πρέπει να πηγάζει και να κυριαρχείται από το πνεύμα της αγάπης του αλληλοσεβασμού και της φιλίας και συνεργασίας προς εξυπηρέτηση του ενός και ενιαίου κυπριακού συμφέροντος χάριν του οποίου έχετε έλθει εδώ.

7. Η Διοίκηση και το Επιτελείο του Τριμερούς Στρατηγείου θα λειτουργήσει προσωρινά στα Γραφεία του Υπουργείου Άμυνας.

Μ. Παντελίδης, διοικητής Τριμερούς.